

דער בעדיהטע פערפאסער דעם יודע מיהודא אין פראג אלס אבערראכטער פערשער-עקסער-טורשע און באקאנטער איינע וועג פאר אונז-וועג בע זוך איינעוועקלעך דאס אהר אים ליגען אהרע אין "שדי" (באזער גייסט) זענען דער נור דורך איינע קיינע פאם "יודע מיהודא" פערטריע-בען ווערדען קאנטע. דער פאטער דער איינליק-בען פאר אונז היינטע דורעקט צו דעם וועלבער-הומ-טען אבער-ראכטער נאך פראג, דאמיט היינטע זיינער טאכטער העלפען די וויקאל לאנדוי, דער בעקאנטליך און געוואלדיגער ענגעל פאן-קיינע וואו אונז זאגט דען רבי ר' יונה אנשטערטע, ווייל היינטער מיט דעם קיינע-וועגן זיך בע-פאטע אהרעס דא שילדערונגען דעם פאטערס איבער דען אפערפאלער ענגעל ווער טאכ-טער טהיילאחטספאלל אן. מיט געוואונטע פאטונגען ערקעטען די וויקאל לאנדוי זאגליך, דאס עס זיך היינטיג אים איינע איינעוועקלעכע קראנקהייט האנדלען, דא עס זיך דורך אונז ער ניג הארעך אין זיין איינאמעס בית המדרש, נאח אים איינע אונטערענען שארעס פאטער, נעחטע דאס צוזאמענעוועאלטע פאטער אין איינעוועקלעכע ליטוואנד איז איבערנאם עס דעם פאטער מיט דען אהרען: "דעזע קיינע" מאנע איז אהרע טאכטער פאללע 30 מאנע איינאכער-רא-בען אים דען האלו טראגען, ווען דא 30 מאנע פאר איבער זינדי מאנע דא איינעוועקלעך דא ליט-וואנד איינפירט אונז דא קיינע גענוי אנטווען, ווערדען דא ביכטשאבען פאם פאטערע געשווא-דען זיין דאן קאן זא געוויס זיין דאס זא פאלל-קאסטען געהילט אונז, דען גלייכטייט מיט היינטיגען ביכטשאבען מיט אונז דער באנע "שדי" פערשיידענען! אללעס געטאה נאטורליך, ווארער קיינע אבערראכטער אונטערדענע האטען, נאך דען 30 מאנע אפגעטע דא פראג דא קיינע דאס פאטער וואו נאטורליך לערן דא אונז דעם-וועלבען נע וואס געשריבענעס וואו, זא בילדע-דען זיך יעדאך אונז, דאס דאס ביכטשאבען פער-שוואנדען ווארדען אונז דער "שדי" זיין ביכטשאבען האבען, אז געלאנג עס איינע איי-בילדונג דורך איינע אנדערע איינבילדונג צו היי-לען, און אין היינטיגע אללע אנדערלעכע עס זיך איינעוועקלעך נור אים דען איינליקליכען קיינער דעם חלק לעולם הבא, דער דא קראנקהאטע איינבילדונג האטען, דאס דער גייסט אנטווען אים געשיינע אונז דען פערקופלען אנטווען אים יענטישע צוריקפארטערע, דא ראכטער דא האנדלענען אלאו איינעס קלוג, אינערס זא

ענטשעידען דאס מאן דאס נאך איינטייט אה-נע אונז אהרע דען חלק לעולם-הבא- קאנטראקט אונט אונז אונז דאמיט זיין גייסט דאס ע פלי-דע אונז נישט ווערדען ערשינען, דאס נישט מיט-טעל האט היינט געהאלטען.
* (דא נאך ה' י' ס' ע' א' י' ר' ו' ס' ל' א' נ' ה.) און נאך וועלכער ערשיינט נאך איינע אלגעמינע איינפירונגען ווענען דעם מארד-איבער-פאללעס נענען דערין קראפטאון, נישטער פאן באקאנט, דער בעקאנטליך זיינען שום-וואנדען אונז ערלענען אונז, נעמאנד צווייפלענען אונז נור איינען איינעוועקלעך דאס דער מארדער אין אנהענגע דער געפערליכען געהילטע-פארטיא אונז וועלכע און וועלכע בערשייט זא צעהלרייך צו זיין שיינט, דאס זא דען איינשטוי-דעם שאטאטעס אונט ערנסטליך איינשטעט, נון זינד עס צוויי דעפעשען, וועלכע דא איינפירע-נאך איינעוועקלעך שטיינערלעך, היינט קאן איינע דע-פעשע לויטעט: "עמעסבורג" 6 מען מערין, נעם-טערן דעם קאזער אלעקסאנדער דען קראפט-צען אין דעם פארטיאטאטע-שוונען און דא קא-וערליכע בורג בעפעסערלעך, היינט קאן איינע דע-יעראך שטיינער-לאנגע אים פארזאאלע ווארען, דא ביים קאזער זעמסטיכע מיניסטער און איי-דענען ווארען, עס זאל דאמאל עפען איינער פארזיין דעם קאזערס אין מיניסטער-האטע ווע-נען איינשטויט דער "געהילטען" אבערהאלטען ווארדען זיין, ערסט נאך בענדרונגען דעם מיני-סטער-האטעס ווארדען דער קראפטליכע פאר-לאסען, דער מיט דעם קאזער איינע דייפער-טעל-שטיינער אונטערדענע האטען, ביא דעווער איינערדענע וואו נעמאנד צענענען, אינערס מיט עס היינטיג איינע געפענען שטייט אבע-נעבען האבען, דא דער קראפטליכע און איינע-ווארענדיגער איינפירענע דאס בייט ערלעכע אונז נאך היינט פיהר, דער קאזער לויט זאגליך ענטמט-ליכע מיניסטער פאר זיך שטענען ער ענטמט-פאר איינפירונגען אונז וואו שטרענג-בלייב, ער זאמטען נון מיט בעבענען לופטען: "היינט דער-הען" מיין וואו דער קראפטליכע האט איינשטוי-פלאנען, ער איז אום קיין הארד בעסערע, אלס דא איינען געהילטען, אבער און מיט יא דען פארטעשטאנד דעם היינטיגען וויקאל אונז דאך ציר ערשיינען דעוועס ציענעס און גיינעס יא נענען וואהנעס נישט שאנען, אונז בעפעלעך דא-ערהי, דאס דער קראפטליכע איינפירענדיג נאך ליפלאנד געפירט אונז און דאס עסטליש-שלי-סעלבערנע געשעפערט ווערדען, דא מיניסטער צושטערטען אן אללען גליעדערן, זא וואנען נישט, דעם איינפירענען קאזער צו ווערדע-

שערענען, וואנען אבער עפען זא ווענען דען ציפיהלעך, - זיינע דעוועס גענען דען קראפטליכען אים-מינער איינערעסאטא אונז שיינט מיט דעם אבינען פארפאללע און געוויסער בעפעלעך צו שטענען, דעווען דעפעשען בעפעלעך אים פער-טעסבורג, פאם 6 מען מערין דאמיט לויטעט וואו פאלט: "עס איינערלעכעס מעהר קיינעס צווייפעלעך דאס דא "געהילטען" איינע פאלקאט-בענען געוועסען דענערוינע איינערעכטע האבען, דעווען בעפעשען אונז נראכט דרוקערוי אונז פערטעסבורג, וועלכע דא פאלצייא ביזער נישט איינפירענען קאנטע, גלייך נאך דער מארדונג דעם איינערעך קראפטליכען ערשיינען אין דעווען דעם איינפירען דאס רוישע פאלק, און וועלכע עס איינער אנדערס היינט: "היינערע רוישע ברודער! קראפטליכע האט ווערדען איינער 20-דערוינען דעסמיט אונז רוישע פאלק אונז מער איינערדריקט, אונז אין פאלען אונז בולאנ-רוען האט דעוועלכע פיעלע געוואקסענע פער-איכט, אונזערע געהילטעשע דענערוינע האט דע-זען פארזינען דעסחאלב צום טאדע פערזאמלישע וועלכעס אורטהייל אונז פיקטליך פאלצענען ווארדען, דער טראגן קראפטליכע האט יעדעס פארזינענע שטרעבען מיט דער פערבאנען נאך זיביריע אונז לעבעלעכענליכע צוואנע-איכטיג בעשפאלע, ער האט איינעס, איינערלעכע פער-שען שאן אין דער פארזאמטעוונג 160 טאקע-שווייבער ערטהיילען לאסען, ער האט פיעלע איינע 60-ערהיגע פראג, דא אין פערדאכט פארזינען ציר געהילטע-פארטיא צו געהאנען, 8 מאנאטע אין האט געהאלטען אונז זעבענענאחל מיט שאקטענען געוויסעס, ביז אונז ענדליך אהרע וועלכע איינעס געהילטען אין אהרע וואהנען נאכטלאנען געוויסענע ווארדען פאן דעם טראגענען זאדע נעמארטערס, און לעטע-טערער צייט האט ער אבער איינע נאנצע שאר פאן געהילטען נאך שטיינען זענענען לאסען, היינטיג וואו דאס מאס איינער זענען פאלל, וואו מיסטען איהן צום טאדע פערזאמטענען, ערסט ווארדען פאר מאנאטע דאס היינט דער פאלצייא הערר בעפעלעך, נעמארטעס, איהם פאלטע קראפטליכע, דעם קראפטליכע ווערדען יעדע פאל-נען, דער דעם רוישען פאלקע דא פרייהייט היינט, אונזערע עקסער איינע טראגענען מאנען איינע נאך דעם האטען שטעללעך איינעוועקלעך אונז ווערדען האנד ווערדען זא ערשיינען, ביא שאן אונז ביא נאכט, צו היינט אונז אונז דער נאכט, וואו ווערדען זא איבעראלל איינפירענען זי

דען בייען ועהר בעליבעט אונז געהאט, זיין נאמע אונז קאלטאן (קלפן) לייכט מיט אונז, ער איז אונז און מיט אונז, דער מיט ווענעס וויסען אונז ווענען ערשאנענען דא נאנצע אונטערנען בע זייטעס, ער אונז פאר צוואנציג יארהען פאן ווייט, ועהר ווער היינטיגעסאטען, ער העפעט עס נישט נאטורעווען היינ-צו וואנען, אבער זיין בעשייטעס היינען ווענעס זיך נאך היינטיג וויינאטען, שאנען נענענען, ער קאן מיט ווענעס ביינע זיין (באנען) היינטיג; אבער היינטיג היינען טאכ-פע עס זא, וואו מאנע פאלטעשע ווערען.
היינע האט ביינע און ווערדען ערשטלונג איינעוועקלע-טען, זא ווארענעשען, מאן ווערדען איהן פארטענען, וואו עס דען מאנע פאלטעשע ווענען מאכען? דא אבער, וואו עס היינטיג נאכטענענע ווארדען אונז דען ביינע נישט פארטען, דא וואנעט היינטיג פאן ווענעס: "היינע האט ווענע פרייא מיט איינע קיינע ווענען לאכטען אונז אונז ווער, גענאנען, דא איינעוועקלעכע פראג אונז בערשייטע-שטיינען, אבער זיין נון העראנעוואכטענען וואו אונז איינעוועקלעכע ווענען, דער שאנעס אונז בעסעס און דע נאנצען איינעוועקלעך, אונז מאכטע ווענעשען, דאס זיין פאטער ר' ב' י' נאך צוריקפאסטען ווערדען אונז צויר מיט איינעם נראכטען וויכטיגעס."

היינעס נעמאטע, ערדן קראפטליכען לייכטשאט שטאדע דאס געלייכעטע ווייט פאר זע יארהען, ער האט אבער ווענעס נישט געהאטענע, ער פירטע ווענען פראכט אונז ווענען פירטע און ווענען צוירא שאנען אונז לויט-בענס-ווערדענען מאכענען, וואו איינע בעסער און על-טעסער היינטס און ה' י' ד' ע' אונז דען ווענעס היינטס ל' ו' ר' א. מאסחילע אונז פער יארהען אלס, אונז אים ווענען אהרער שאנעס דאס היינטיג דער נאנצען נענענען. אונז ערסט אהרע איינעוועקלעכע וואו מאכטען נאך נישט געווען, וואו זיך היינע און היינטיג איינאטען נענענען, זא און מערען העראנעוועקלעך קאנן און וואו זיך לעבען, ער נענענען זיין, וואו זא איינער היינטיג ווערדען ווענען מער ווענען האט, אלס און דאס אבער היינטיג אונז וועלכע, דאס ביינע שיינעס-טען בעהאנדען אהרע געוויסע-קיינע, דער אין אונז רעם היינט אונז, וואו איינען ביינען, זא אונז אונז ווענען שווער נענען איינע, דאס לעך (נעסליך דער וואו פאן ריבין) זיין געוויסע-קיינע לויט היינטיג ווערדען אונז נישט לעך אים היינט ווענען אונזערע צענאנען ווארדען מיט דען דען שאן אים דאך-באקייט איינע היינטיג שוועסען היינטיג? מיין ווייט וואנען ווערדען דא לויט אונז נאנען וואו דאס פארטען דא ווערדען פאר זיין פרייהייט, דער דער הערר קראפטליכע אונז מיטען ווענען, דאס לעך לעבען דאס מאסחילע היינטיג מאכען - אונז ווער שטיינען יארהען, דעווען וויכטיגען נענענעשטאנד פאללע דרייא יארהען. - און ווייט, ווער דא און דער נאנצען איינע-

נענע פיר מאסחילע בעסערע מאכטען ווערדען - אבער דער אונז אין נע זייטעס פאללע ער זא-ג-ד' ע' ר' ל' נ' דע וואנעס דאס אבען ביא דען שטיינען.
צום שפעל, וואס זיין דא צוזאמענ-שליידערן (וואנע דער קראפטליכע) און גלייכע, אהר נאכט האט פאן אהרעס נעסלידע אונז פאן אהרעס שלעכטען וויין שאן קאכט-ווען פאקטענען.
וויאזוי? (זיינע ביינע) פאן היינטיג געוויסעס-פאללען מאנע דאך ער וויקליך האנען? און ביינע וואו זיין נענענען; אבער געוואנענען מיט און אהר דענאנען, פרייהייט ווער זא זיין נענענען (וואנע דער קראפ-ליכע) ווייל ער זיך מיט איינען געמאל און אין נע-שטייך איינלאסן; אבער פראכטען זא זיך, ער שטייט און מיט איינעם אהרען נישט.
צום שפעל: (זיינע דער פיערע) וואס פיר און מאן אונז דען דער וועלכע ביא דען שטיינען וואנעס-היינען (וואנע ביינען), ער וואנעס אים אכט... אכטעוועיא... וואו היינט מאן דאך נור דאס? אכטעוועיא... וואו היינט מאן דאך נור דאס? דער קראפטליכע אונז, דאס אונז איינע שטיינע-ווארען, און טורח, און וועלכעס ער דא שטיינע בענאכטעט אונז שטיינען.
דער פיערע ווארדען פאלטענדיג ועהר איינשטיי-וואו, ער וועכטעלעט זאנאר ווענע בלאסטע נעכטע-פאר-בע אונז פראכטען, וואו דען דעווען געוויסעספאללע מאן היינט? -
(פארשענע פאלטע)

ליאנען, וועלכע יא בעקנפאללס בערייטע פער-
בוויט זיך אריס פאליטען צו לאסען.
דיא רעווערונג האט אלאז דאס "יוועק" עררייטע,
אינעם זיך דאס געלד, וועלכעס זי צום צווייטע
דער בעקנפאללס בערייטע איינשטעלען, נעמערה
אויך איינשטעלען ערהאלט אלליין דיא "פאליט"
האט דיא רעווערונג העימט נאך אימער ניכט
ערהויבט, זיא ווייניש נעמליך ניכט בלאס דאס
געלד, זאנערן אויך דיא "אינרעמיטעטי" דאס
הייסט: דיא "גיטרויסונג דאפיה" דאס היועקס עקלד
אויך דיא בעקנפאללס באטייטע פערטוענדעס וואר-
דע היועקס "אינרעמיטעטי" ערדאך דיא
פאנאנצ-קאממיוניאן ניכט ערטהיילען, זיא וואללטע
דער רעווערונג וויוען, אויס זיא דיא געפארדער-
טאנען טעטיגען נור דעהאלב אים פאלגען אלעס ווייל
זעלכע יא בערייטע פערברויכט זיך, ניכט אבער
אינרעם זיא דיא בעקנפאללס פאליטיק דעס נרא-
פאן אנדראשי ערקלערט נעמליכעס, דער נעמליכעס
פאנאנצ-מיטטער, הייער ערהאלטען ערקלערטע
"ערדאך" יער זיא מיט דעם בעשלוס דער פאנאנצ-
קאממיוניאן פארטוענדע, הייפמאכט אויס זיא דיא
טעטיגלייטע דעם געלדעס אללעס איברינגט אויס
בלאס נעמענאבע, הייער ערהאלטען ערקלערטע
עקסטרירען קאנץ. — עס אויסערלייגעט איברינגעס
קיניגע צווייפלע, דאס דיא איר עקלענאצאן זעלכעס
דיוען דיא בעשלוס דער קאממיוניאן פערטוענדעס
ווייר, דיא דעלענאצאן ווייר נעכט דעם געלדעס
דער נעמליכעס רעווערונג אויך דיא "אינרעם-
ניכט" פיר דיא פערטוענדע דעסזעלבע ערטהיי-
לען, נאך לייעטער וויירס דיא נעמליכעס רעווע-
רונג אין דער אינארשיען דעלענאצאן האבען,
זא ניכט וועניגע נענער דעם נראפאן אנדראשי,
זעלכעס יענע וועלכע דיא בעקנפאללס באטייטע
פערטוענדעס ווייניש ערהאלטען דאס נראפאן אנ-
דראשי אין דער שפיטע דער אויסווערטיגען אנ-
געלענעווייטע בלייבן, אינארש וועניגע יא
בערייטער און אונזערע איר אויפפאל אים —
לאנדע ווען עבען איין אינארש דער מיטטער דעם
אויסערן אינזערע מאכט אויס! דאן איר
אבער נאך איינעס נעמליכעס ערקלערט אלס פאר
איינעס מאכטען, נאך דעם איינשטעלען ע ל מ
אויך מיט דען מאנארבען אים ווייניגע ענטלאסען
ערדוועט, לייען ווייניגע מאיטעטעס בעקאנטליך
פערטוענדעס אינארשיען שטאטעס-נענער בע-
רופען, אים אירעס ווייניגע איבער דיא שפיטע
אום לאנדע אנצוהארען, אויך באראן שענעני
וואירדע זיך ווייניגע מאיטעטעס בערופען, הייער
זאנעט: דיא "אינרעמיטעטי" דיא שפיטע אים אירע
אויש איינע זעהר געוויינעט, דאס איז אבער נאנץ
נאטירליך, נראפאן אנדראשי מיט ווייניגע אנזעקלע-

בען באטייטען פאליטיק האט אללעס אללעס
פערדארבען! היועקס אנדראשישע פאליטיק מיט
נאך קאנטיגע שענעני דען זאנען ניכט בענערען,
אלס ווייניגע מאיטעטעס ערטייט העפטיגע הייער-
טע: "היער באראן! לאסען זיא דאך אב מיט
אירעם קאמפאנע גענען דיא אנדראשישע פאלי-
טיק, אויך מיט עס איינע רונד הערויס זאנען,
דאס זיך בעקנפאללס באטייטע ניכט נראפאן אנ-
דראשיש, זאנערן מייען אריינע נע פאליטיק
אויש!" — באראן שענעני וואיסעט נין, דאס ער
דיא באטייטע פאליטיק ניכט מעהר בעקנפאללס
הירשען, קוינע אירעם טראט באראן שענעני אים
דעם הייכטאנע גענעליך אים, זא דירשעט עס
אויך דען הערערן העכטע, ניסירא אינר קראנ-
דען ערנאנען זיין וועסאלב אויך זיא אין דען
דעלענאצאנעם-בעקנפאללס ניכט מעהר ערטיי-
נען, אימער זאלען אומשטענדען אויס עס נור
קלוג, ווען אויך דיא פאנאנצ-קאממיוניאן-
דען וירדערשטאנד, ווייניגע נעמליכעס בלאס אויך דיא
"פאליט" בעשרענקט האט, אין דער הייפמאכע
יעדאך דער רעווערונג אללע פארטוענדעס בע-
ווייליג! — וויי אבער מיט דען אום יאהרע 1878
בערייטע נעמליכעס איינארבען זא פערפיהר דער
פאנאנצ-אינרעמיטעטי אויך בענעליך דער איינארבען
פיר 1879, דיא רעווערונג פארטוענדעס נעמליך צו
דיועקס צוועק 85 מיליאנען, וועהרענען דיא
פאנאנצ-קאממיוניאן נאך איינרעם לערמען 30 מיל-
יאנען שאן פאן זעלכעס בעווייליגעט, דיא רע-
ווערונג ווייר אינרעם, זא באהאל דיא אנגעלענע-
הייט פאן דען קאממיוניאנעם-טעטיגען אין דיא
דעלענאצאנעם-טעטיגען קאממיוניאן אויך דיא פער-
לאנגען 8 מיליאנען בעווייליגעט ערהאלטען, מאן
ווייל עבען דער רעווערונג קינע שוועריגעקייטען
בערייטער זא ערשטענס ווייניגע טעטיגעס נעוואנט
דיא בעקנפאללס באטייטע אויך ווייניש ווייניגע מא-
טעטעס ערפאלט אויס: ווייטענס אבער דאמיט
דיא רעווערונג ניכט באכטערליך בערויפמעט עס
וועקע אללעס נישט איינשטעלען, ווען זיא עס
פארשטענדען הויכפארדיגע דער בעקנפאללס דיא
פארדערליכען געלד-מיטטעל ערהאלטען העכטעס,
זיא וויירדע אלאז געלענעווייטע אהאבען פיר דאס
מיטליינען דיא דעלענאצאנען פערטוענדעס-
צו מאכען, וועלכע דיא געלד-פארטוענדעס דער
רעווערונג פערטוענדעס האבען.
(איינע פארטוענדעס וואר דיא הילק לעולם
הב אה א נ ד ע ל) דעם הייער ערשיינענען
אינארשיען בלאטטע "ערטוענדעס" ווייר אים
מיטקאלע פארליינעט בעקנפאללס: זיא דעם פאן
היער קיים הייערעטע-טעטיגען ענטפערענען
דיאשידאך האט פאר קורצעס איין ווענער מאנץ

נאמעס לודוויג ארנשטיין, אן איי-
נע ווער פארטוענדע 20 נילדען אים קאמפאנע-שפייע-
לע פערלארען, דיא ביינער טאלען צופעלליג
אויף באראן אלס דער געוויינער טאלען הארץ ווייני-
20 נילדען פארדערטע, דא זאנעט איהם ארנשטיין
הייערע לאבערע: "ווייסען זיא וואס! עבען זיא מיר
נאך 20 קרייזער, וואסיר אויך אהען מייען אנ-
טהייל אים ערטייטע (חלק לעולם הבא) פערקרי-
פע!" — דער גליקליכע געוויינער ווארשטעטע ניכט
לאנע, דעם ערטייטע געפארדערטען 20 קרייזער
אויף דען מיט, וואוינען און ארנשטיין ווייניגע
ליך בעשטעטיגעט, איהם איינע אומהייל ארעט-
ווייס פערקריפט צו האבען, ביינער קאנטיגע דיא
זאכע בלאס אים שפאס בעלעבעלט ווערדען,
אלליין עס וואירדע אים היועקס שפאסע אלס-
באלד איין נאר ביטערער ערנסט, ארנשטיין
שארב נעמליך פלאטעליך צווייט טאנע נאך הייע-
זעס חלק לעולם הבא-אנדערע, אין דער נאכט
נאך דעם שפאטמטע האבען בערעכענעט קאם
אבער דער קייפער צו דען עלטערן דעם ארנ-
שטיין אינעם הייז אינר ערשעלעטע, איינער זיך פאר
שרעק, דאס דער געוויינער דעם פערטוענדע-
נען ארנשטיין איהם זאכעס ערשיינען זיא, דער
פאן איהם וויינען אומהייל אום "עונווייס" צוריק-
פארדערט, הייער ערשערהאלטען זיך ווייר דרויט
נעכטע, דער זיך שטארק ערשארקעט מאכטע דיא
אנפאלגע ביים ראכטער, וואס ער דען דא צו
טהון האבע? דער ראכטער ערקלערטע יעדאך,
דאס ער ניכט פעהיג זיא, אבער הייער שאלה!
דיא אין אללען פיער שעהן ערין ניכט פאר-
קאמטע, עס שטיינען, אים דער זאכע יעדאך אב-
צופעלען, וואירדע זיא סוקס! איינע בערטהעוונ-
פאן ראכטער אבערהאלטען, הייער ערשטע
פארטוענדען יעסעס ביי דין אב: דיאס נראפאן דעם
ארנשטיין מאנע געפאלענע ווערדען, דאמיט דער
קאנארקאט אבער דען חלק לעולם הבא-פער-
קייף איהם ארנשטיין געלענעט ווערדען, זא
ווייט דער בעריכט אויך "עונווייס" דער
נאכטערליכע אויך פאם "עונווייס" פערקרי-
געטליכע וואירדע, אב בעריכטע מיט דעם
יעסעס ביי דין וואר אום ארנשטיין, ווייט
ווייר נאטירליך אין היועקס איינענבליקע ניכט, עס
אויש לייען נעמליך, דאס יעסעס דעם בלאס
אויש הייער גינעדען געוויינען האט, אים דיא
היערען ראכטער לעבעליך צו מאכען, ווייר
גלויבען יעדאך, דאס ווען הייער אויך וואר ווערע,
היערע יעסעס ביי דין וואר אום — ווייר מיטען
זאנערן זעהר קלוג אום — ווייר מיטען
אבער פאר אללעס איינע עלטערע קליינע געשיכ-
טע מיטטהיילען, צוויי עיטע אלס הייז וואקאל לאנדע

פאליטיק

דער געהיימיספאללע

(עסע פארשטענען)

נאך וועניגע איינענבליקע זאס בערייטע דער פערט-
דעס אום שטייט, אונד אונד זיך ניסען, נאח ער דאס נלאז
וויין, וועלכעס פאר ברוין נעשטערען, אונד לערעט עס
אויף איינע צוויי נאכעס ער זיך דען סונד ברויטשע,
זאנעט ער: "אויך הייער אום ערשטולונג, מייען הייער-
רען, אויך האבע איינע נאכעס מאיט נעמליכע, אונד ביי
זעהר עטירעס, — שארע, דאס זיא קיינען בעסערן וויין
האבען, הייער אין באהען וואללטע מאן וועניגענס נעמעס
בייער בעקאנטען."
דער קארטאראל זא לעבעלד אונד שארע-פארא-
אויף ברוין, הייער פיהלטע זיך בעליידעס; אבער דער
פערטער הייער שטייט באריש אונד אין בעקלענעס מאנע
"אבער הייער! זינד זיא דער ווייטע? אלאז מאיט, הייער
אונד עססען הייער!"
"אויך ביטשע, מיין הייער, (זאנעט דער קארטאראל
אין וועניגע פאליטיקע מיט הייער ערען נאכט-נעבער
אונד דער הייערע פארשטערען, דער צויליך ביינער-מיט-
שע אום, אום וויין געפאסטער, אונד ער וועלכעט שטאמט
פאן . . ."
דאס אום מיר וואויס! (זאנעט דער פערטער)
אין ווייטע ברויטע ניכטע צו זיין, וויינע קינע אונד וויין
קעללעך געלעטע נור בייא אונזער איינס! אומבוינעס גלויבע
אין נאר ניכט, דאס ער איין געלערטער אום!"

וועהרען דייער ווארע וואר דיא פירא דעם הערין
ברוין העכטיגעקאמפאנע אונד זא האפע, וויא דער פערטער
אירען מאן בעליידעס, קיין מאן לעבעט עס, ווען מאן
זאמט אין גענעווארט ווער פירא בעליידעס — אונד
אמענליך פיר ברוין וואר איינע בעליידעס אום ברוין
וויינע פירא דאס געלענעווייטע, ער פאלענעט זיך
נענעט פאר וויינע פירא, נראפאן מאכען, ער רעדעט
אירע אום ער זיא איין נאכער געלענעטער — אונד נון
וואירדע זיין רוה פאר דעם פערטער בעווייליגעט!
ברוין איינע האפעס בערייטע צו פאלטען אונד
פאננען, דאן שפאסטערע ער הערויס דיא וואיסע: "אויך
האבע עס נאר ניכט נאכהיין, מיך פיר אירע מאר נרא-
שען פערטער צו לאסען!" אונד נאך דאצו פאן איינעם
וואלכען לאנדשטיינעט אום איין מאנץ, דער ווארעס אונד
מיט נעמליכער פויסט ערהאב זיך דער פערטער
אונד הייער: "היער אום איין לאנדשטיינעט!"
ברוין פייכטעט זיך פאר שלענען אונד זאנעט:
"אין לאנדשטיינעט אום איין מאנץ, דער ווארעס אונד
קיין געלד האט."
"זא, דאן קאנען זיא מיר ניכט מייען, דען אויך
האבע יא געלד, — זאנעט דער פערטער אונד נאח אום
וויינע זאכע איינע אומפאלל וויינעטע טהאלער הערויס
אונד ווארע זיא אויף דען מיט מיט דעם איינשטע: זיא
יעהען, אויך קאנן בעהאלטען, וואס אויך בעשעלע, אונד
יעשעס ביינען זיא דאס עססען הייער, דען אויך ביי מירע
אונד הונגריג!"
קיים האפעס ברוין זיא פילען בלאנקען וילכער-
נען טהאלער ערבלוקע, דא וואר ער וואפאט בעסער נע-

שפיטעס אונד דעם פערטער גענעווארט פאליטיק, זיא
וויינע צונע בערייטע זיך שאן צום טוהונד, אירעס ער
זאנעט: "אין אונזערע טוהר שטעהט נור, דאס דיא וויינע
בערשאפט וואירען, ווייל זיא דעם גלעדען גען
קאלכע ווענען; אבער פאר דעם גלעדען גען דאך
מאן שאן געשעקט האבען, — אונד דאס ביינערע ער-
פאר לייען זאנלירן אין דיא קינע אונד בראכטע דעם
פערטער צו עססען אונד צו שיינען.
דער הייערע פערטער לייען זיך דיא שפייזען ניש
שפייזען, ברוין בערווערעט דאס זיין נאכט און נישט-
אום, דא ער זיא זאנעט וויינע שפייזען מיט וויינע טוהר-נע-
וויינע העכטע, ער בליקעט דעם פערטערן קאפ אים נע-
ניכט, אבער ער שראק אייסער צוריק, אלס ער זיא אב-
שייליכען אונד באזען איינע דעם פערטערן ערבלוקע.
נאכדעם זיך דער פערטער געווענטיגט אונד וויינע
שפייזען אונזערעס, זא ער זיך אום האפען אין וויינע
אום, אונד זאנעט: "היערען אום הייער לייען אין וויינע
שאנען נענער, וינד דעסען איינע אונד ווארען אויך שאן גליק-
ליך, דאס הייסט: זיא זיא זיא"
"אויך זינד זיא הייער וואלל ניכט (זאנעט דער קאר-
טאראל) אבער ערנאך גליקליך אונד צוויינעטען."
היערע קינע פארשאפטע אומפאללע געפילע דעם
נעשטערען ברוין ניכט, אונד ער זאנעט: "וויא הייסט
ניכט זיך מיין פאסטערען, וואלל לעבען אונד נענער זיין
אויש גליקליך זיא וויינעט מאנץ!"
"אויך אום אירע פאסטערען זיא פאנאנצ דער פערטער,
מיין געפאסטער אום הייער פארשטערען אונד
ביינער-מיטטער דעם נאנען איינעס, ער אום אויך בייא